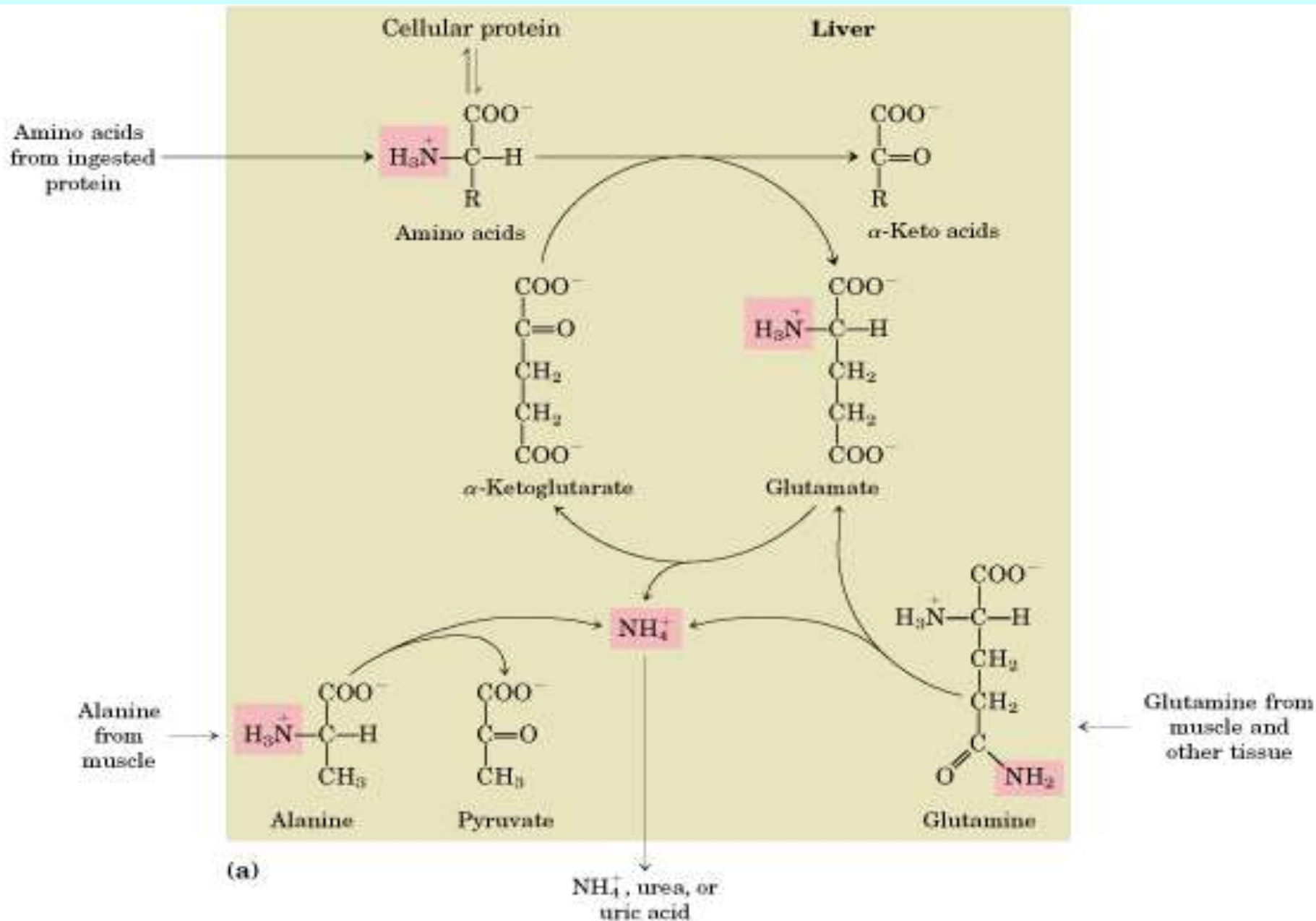
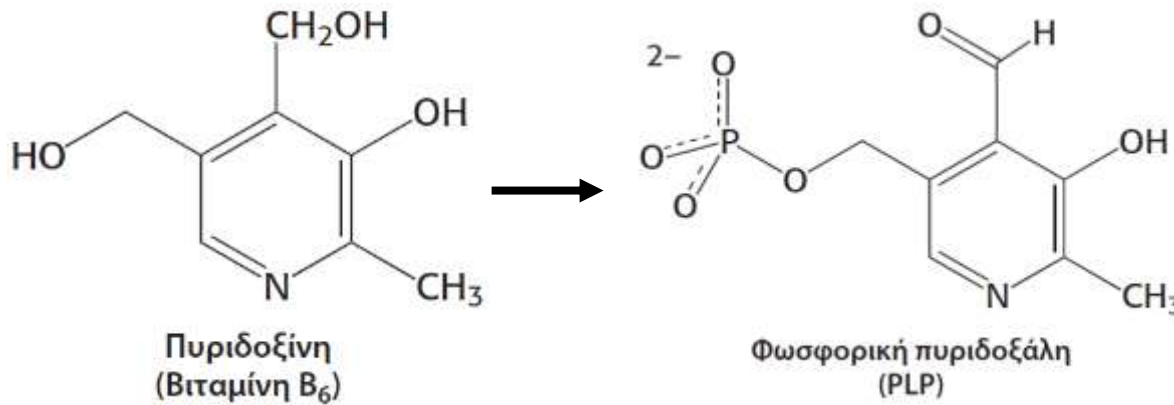
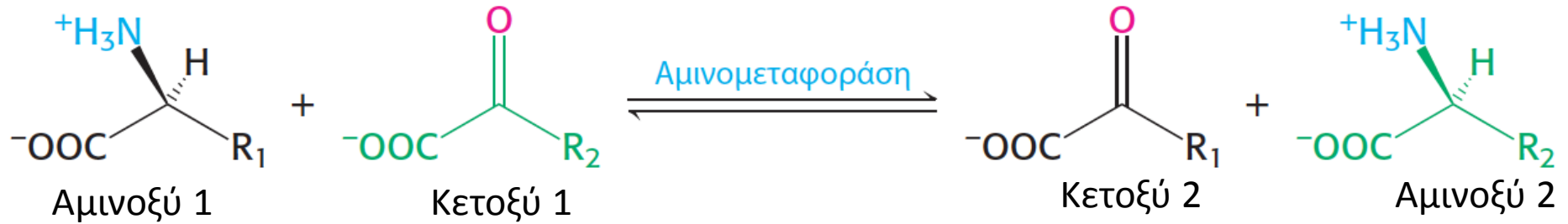

Το κύριο όργανο αποικοδόμησης των αμινοξέων είναι το ήπαρ, όπου είναι δυνατόν το άζωτο να απεκκριθεί με την μορφή ουρίας

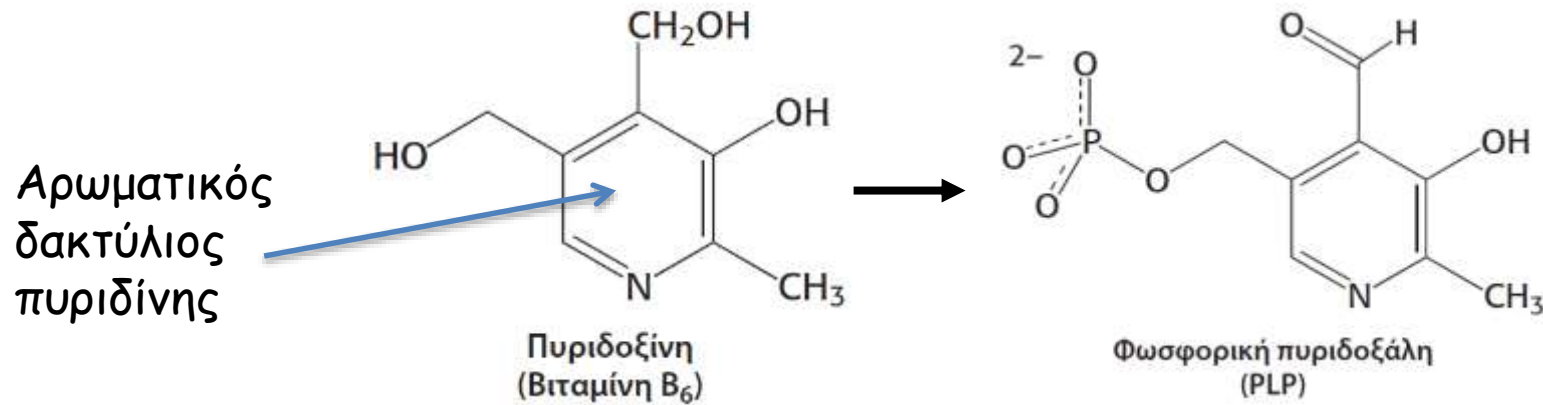
Αντίδραση τρανσαμίνωσης

Η μεταφορά της α-αμινομάδας καταλύεται από τις αμινομεταφοράσες ή τρανσαμινάσες με συνένζυμο φωσφορική πυριδοξάλη (PLP)

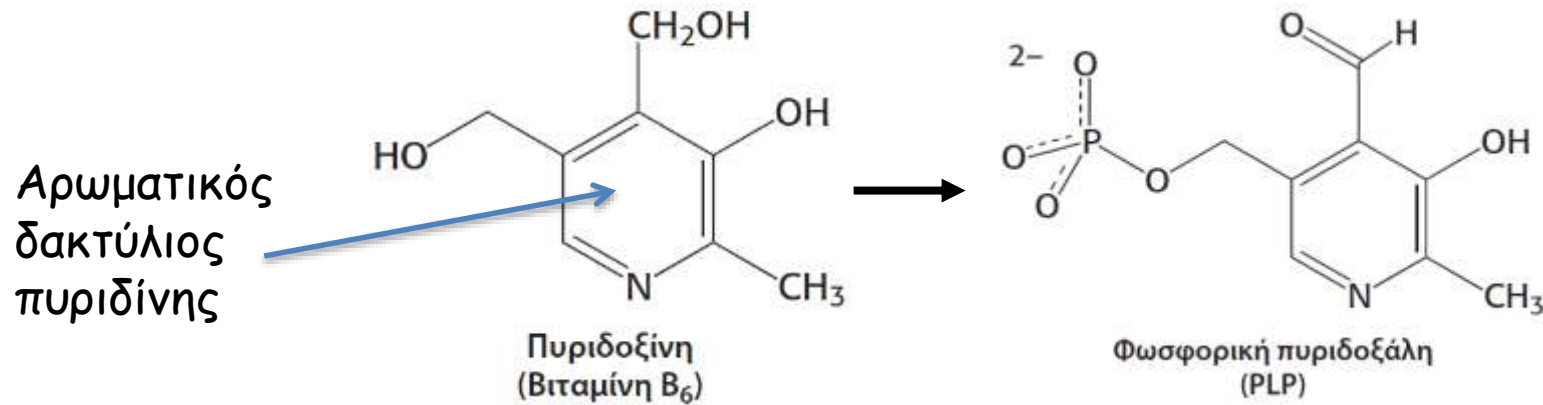
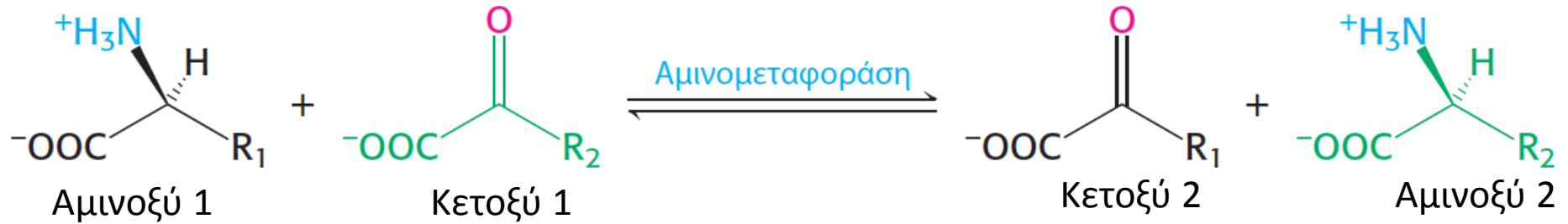
Αντίδραση τρανσαμίνωσης

Η μεταφορά της α-αμινομάδας καταλύεται από τις αμινομεταφοράσες ή τρανσαμινάσες με συνένζυμο φωσφορική πυριδοξάλη (PLP)

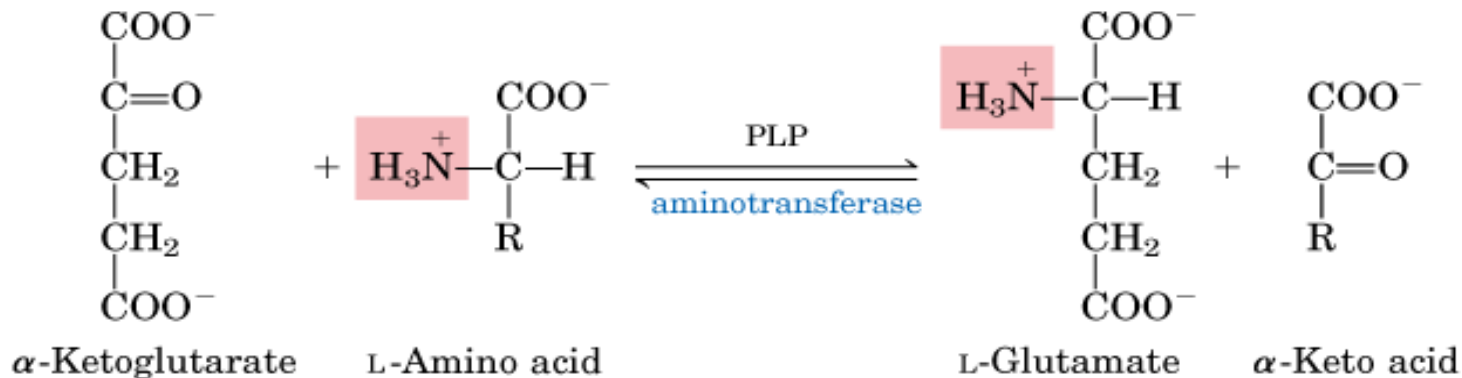

Αντίδραση τρανσαμίνωσης

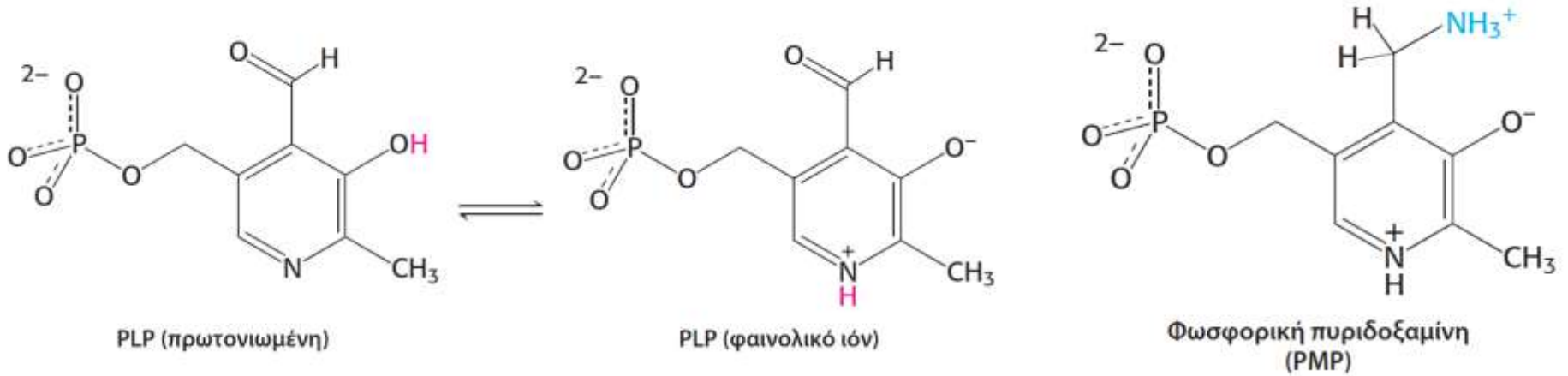
Η μεταφορά της α-αμινομάδας καταλύεται από τις αμινομεταφοράσες ή τρανσαμινάσες με συνένζυμο φωσφορική πυριδοξάλη (PLP)

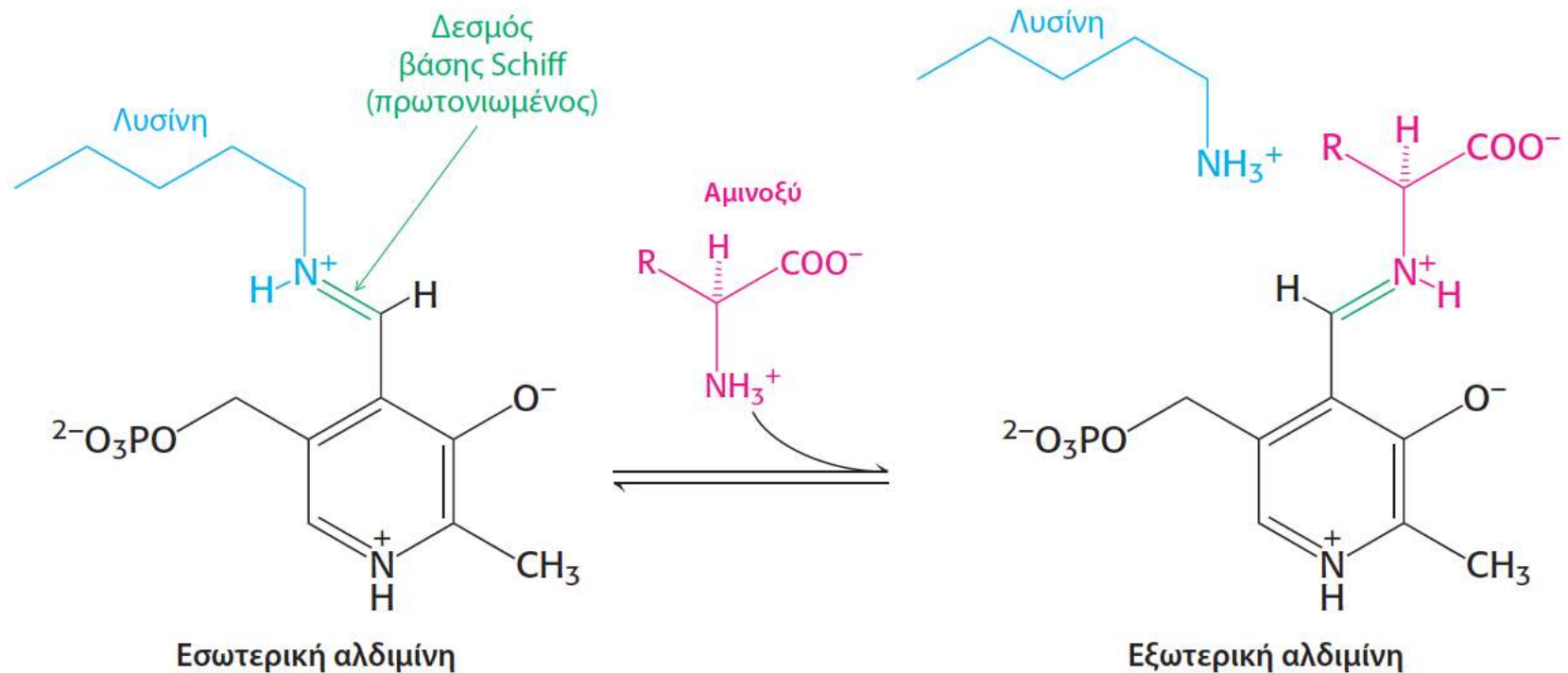
Το κυριότερο υπόστρωμα των τρανσαμινασών είναι το α-κετογλουταρικό

Ο μηχανισμός της αντίδρασης τρανσαμίνωσης

1ο στάδιο: Δημιουργία βάσης Schiff με το εισερχόμενο αμινοξύ

2ο στάδιο: Μετακίνηση του διπλού δεσμού ανάμεσα στο N και το Cα του υποστρώματος και υδρόλυση του προς ένα κετοξύ και φωσφορική πυριδοξαμίνη

Συνολικά:

Αμινοξύ 1 $\rightleftharpoons$ **E-PLP**

α-κετοξύ 1 + E-PMP

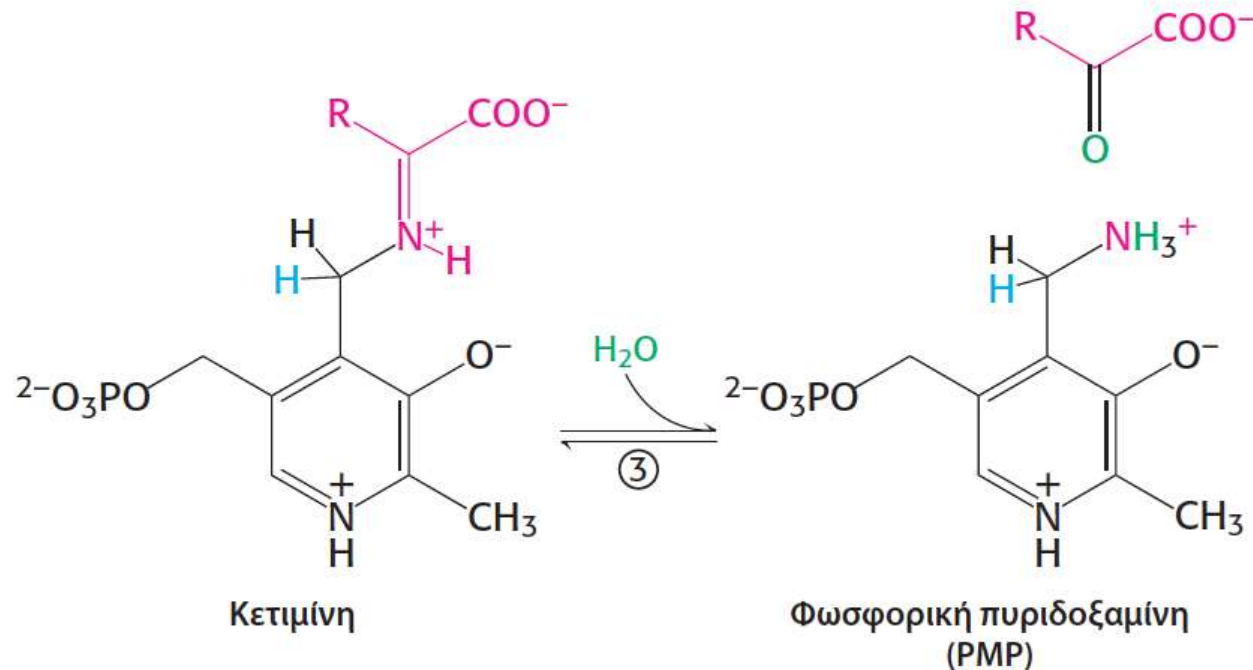
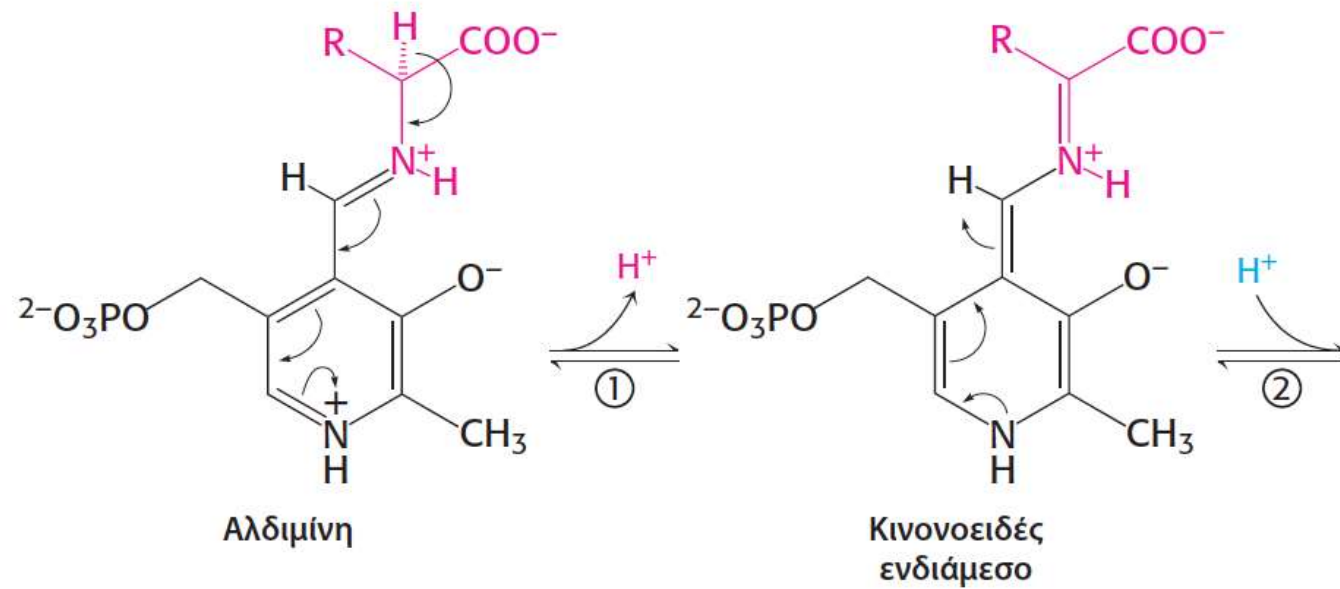
3ο και 4ο στάδιο:
αντιστροφή των προηγούμενων σταδίων

Τελικά:

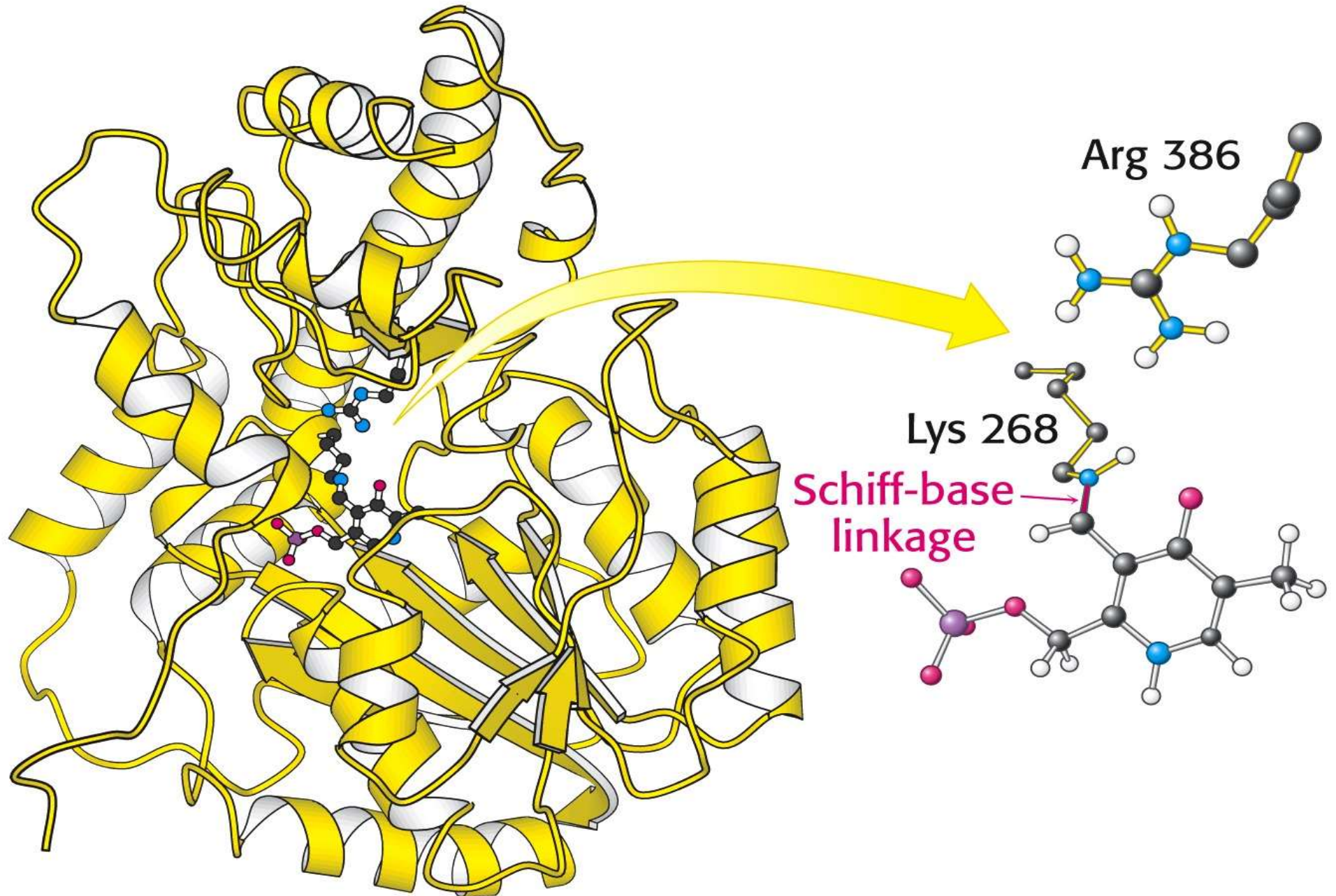
Αμινοξύ 1 $\rightleftharpoons$ **α-κετοξύ 2**

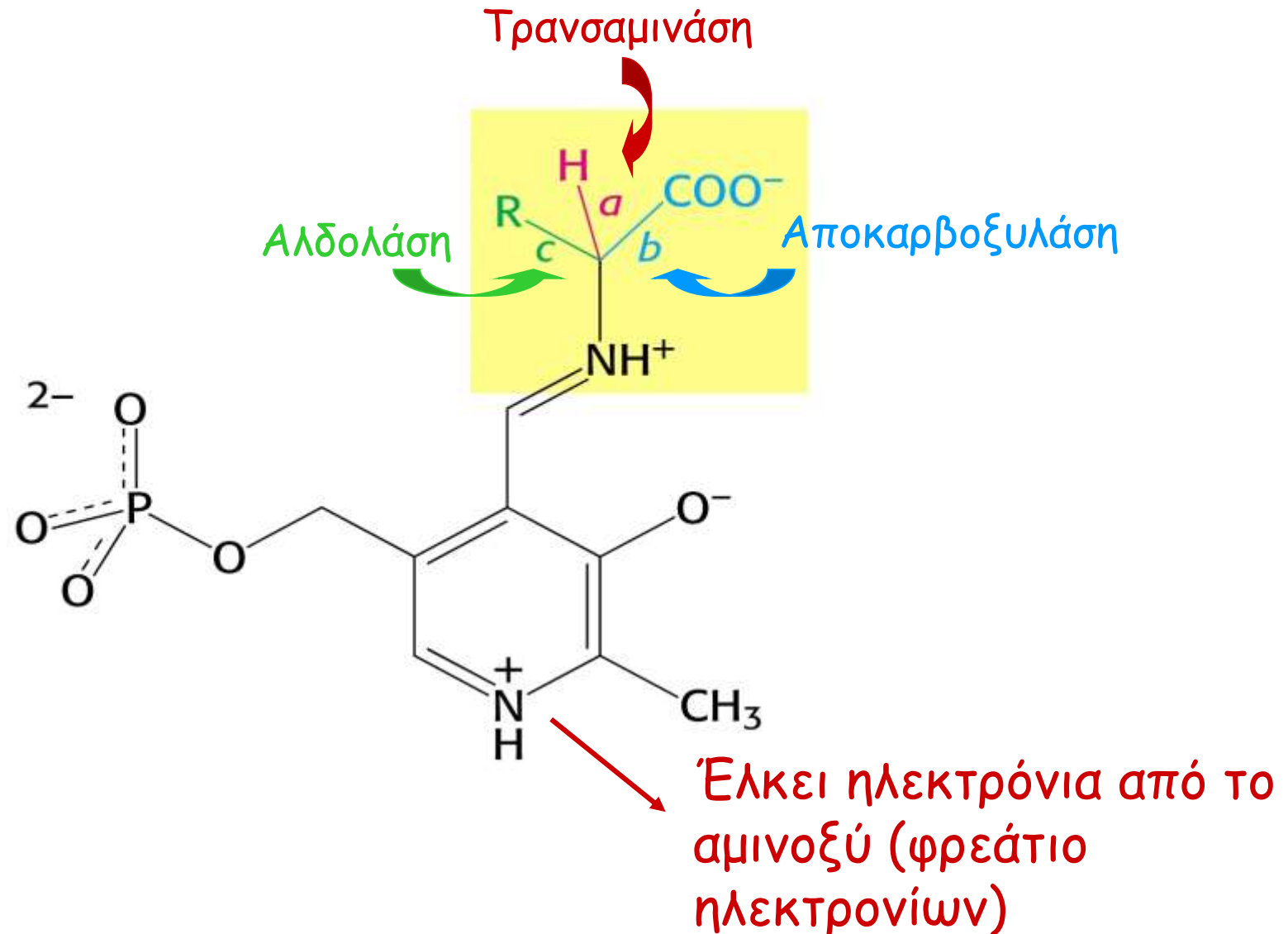
Αμινοξύ 2 + α-κετοξύ 1

Η μοριακή δομή της αμινομεταφοράς του ασπαραγινικού

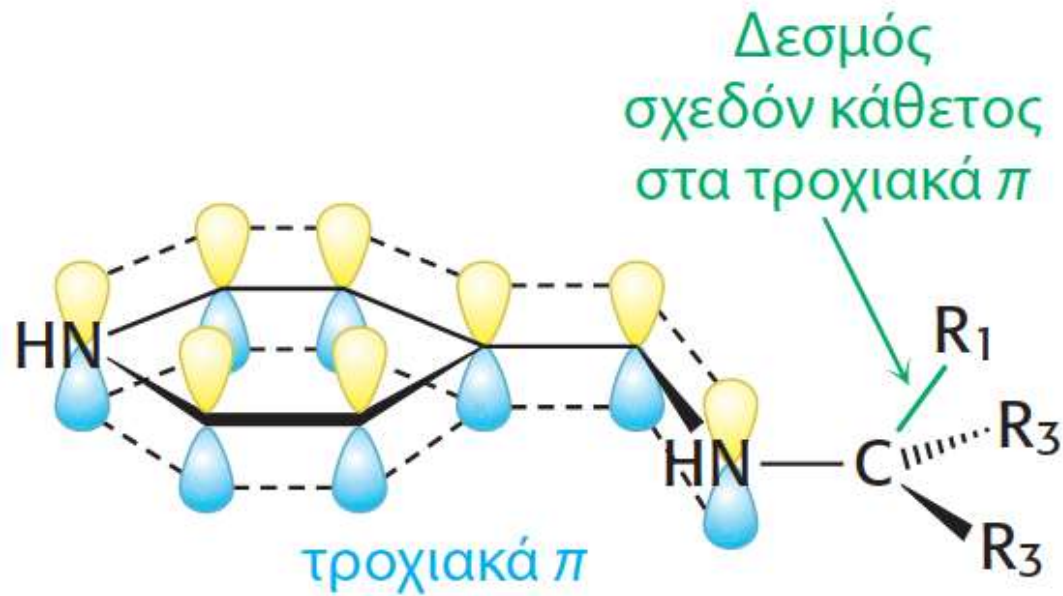

Η PLP συμμετέχει και σε απαμινώσεις, αποκαρβοξυλιώσεις, ρακεμοποιήσεις και αλδολικές διασπάσεις των αμινοξέων

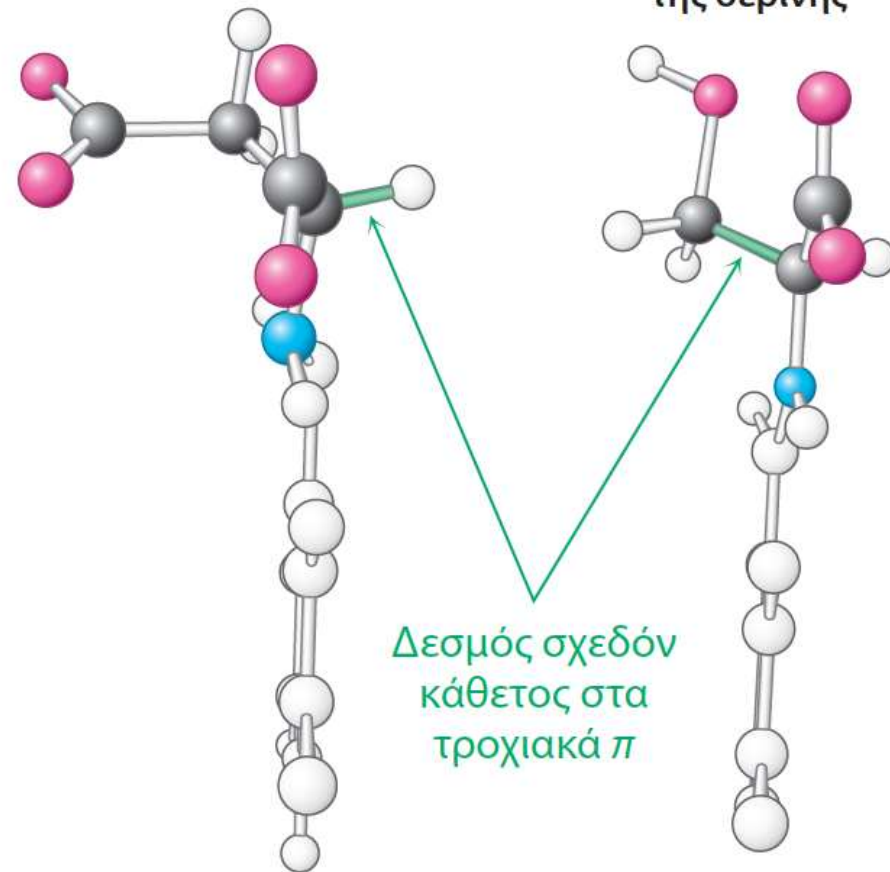

Ο δεσμός που διασπάται είναι κάθετος στα π τροχιακά της PLP
(στεreo-ηλεκτρονικός έλεγχος)

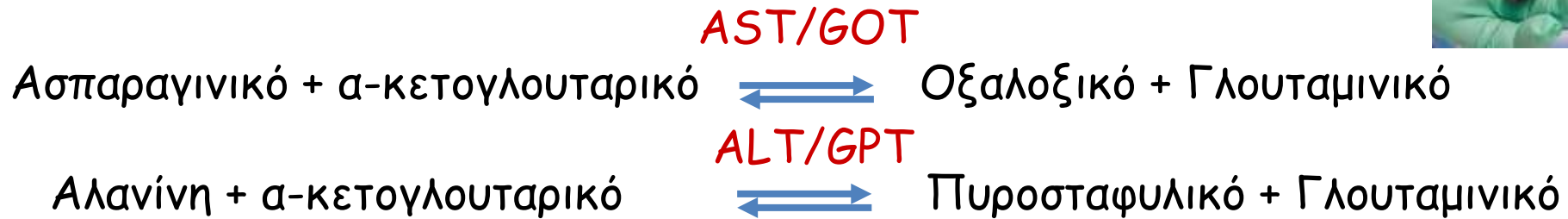

Αμινομεταφοράση
του ασπαραγινικού

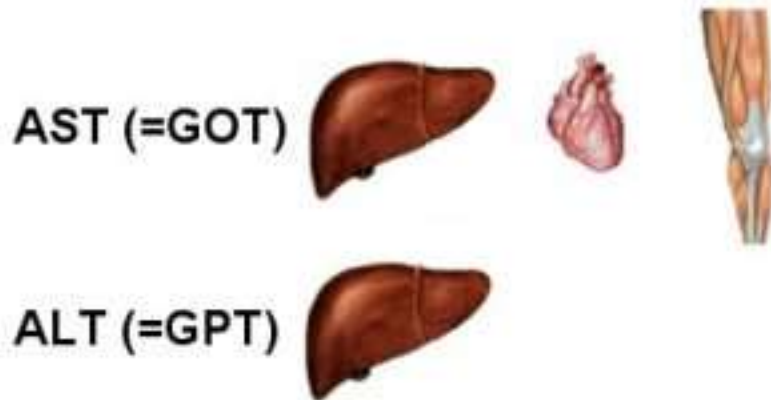
Υδροξυ-μεθυλο-
μεταφοράση
της σερίνης

Η κλινική σημασία των τρανσαμινασών

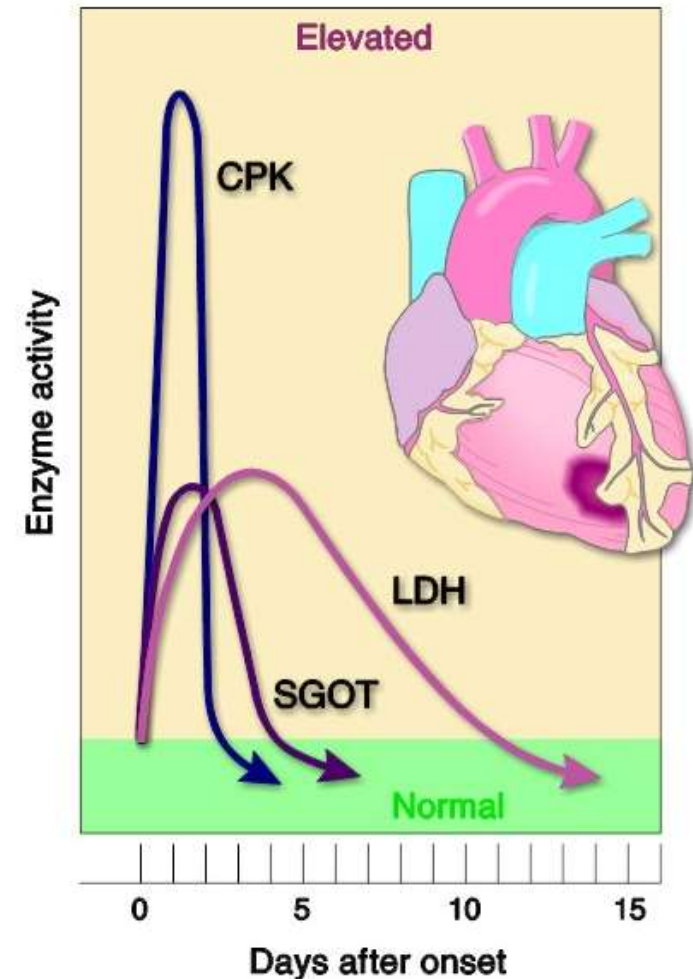

AST/GOT ↑ : ήπαρ, καρδιακοί και σκελετικοί μύς

ALT/GPT ↑ : ήπαρ

Οι τρανσαμινάσες AST και ALT έχουν πολύ σημαντική διαγνωστική σημασία:
Σε περίπτωση βλάβης του ήπατος ή της καρδιάς τα επίπεδα τους στον ορό αυξάνουν σημαντικά

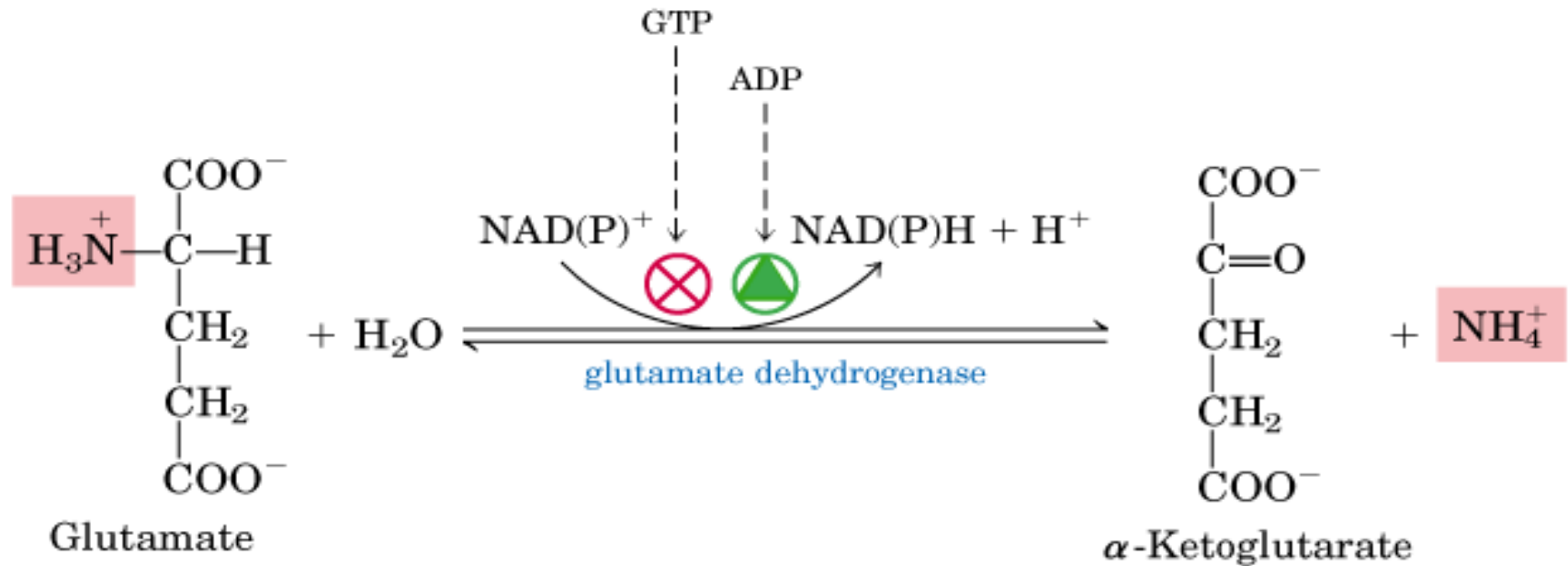

Οξειδωτική απαμίνωση του γλουταμινικού

Ένζυμο: Αφυδρογονάση του γλουταμινικού (αλλοστερικά ρυθμιζόμενο, η μείωση του ενεργειακού φορτίου επιταχύνει την οξείδωση των αμινοξέων)

Συνένζυμο: NAD^+ ή NADP^+

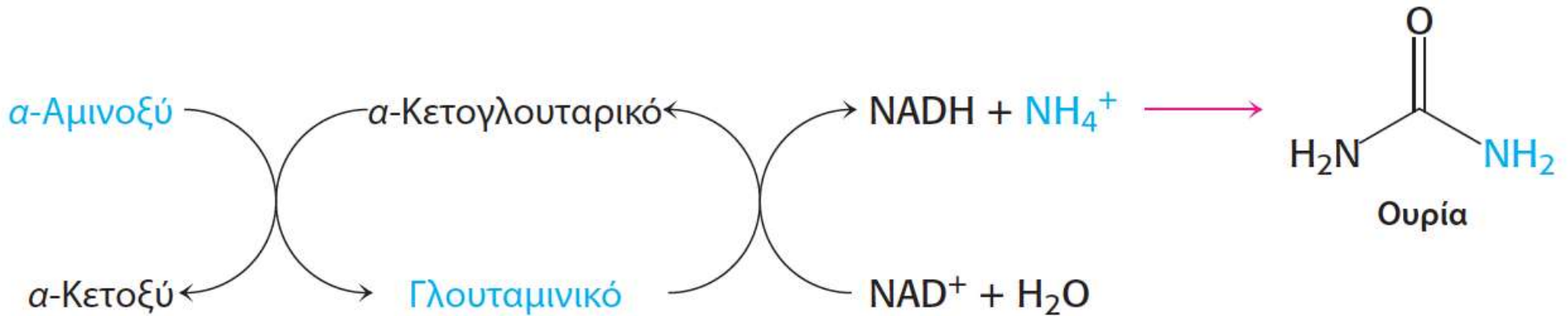
Τόπος: Μιτοχονδριακή μήτρα στο ήπαρ

Παθοβιοχημεία: Σύνδρομο υπερινσουλιניσμού - υπεραμμωνιαϊας. Προκαλείται από μετάλλαξη στο αλλοστερικό κέντρο της αφυδρογονάσης με αποτέλεσμα τη διαρκή ενεργοποίηση του ενζύμου.

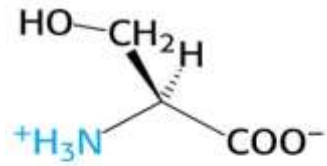

Το άθροισμα των αντιδρασεων τρανσαμίνωσης και οξειδωτικής απαμίνωσης του γλουταμινικού οδηγεί στην απελευθέρωση της α-αμινομάδας ως ιόν αμμωνίου

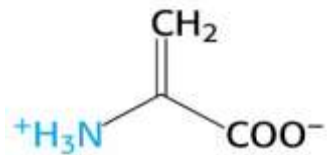
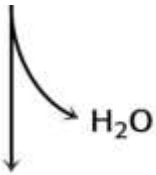

Υδρολυτική απαμίνωση

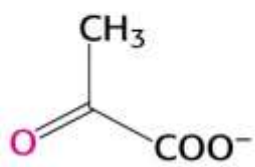
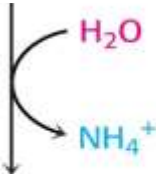
Η σερίνη και η θρεονίνη (περιεχουν -OH) απαμινώνονται μη οξειδωτικά

Σερίνη

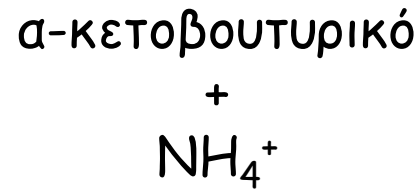
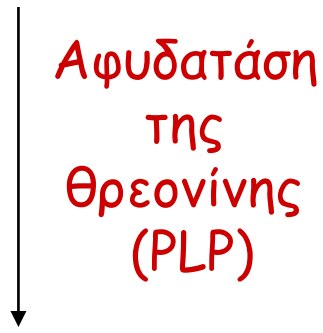
Αμινοακρυλικό

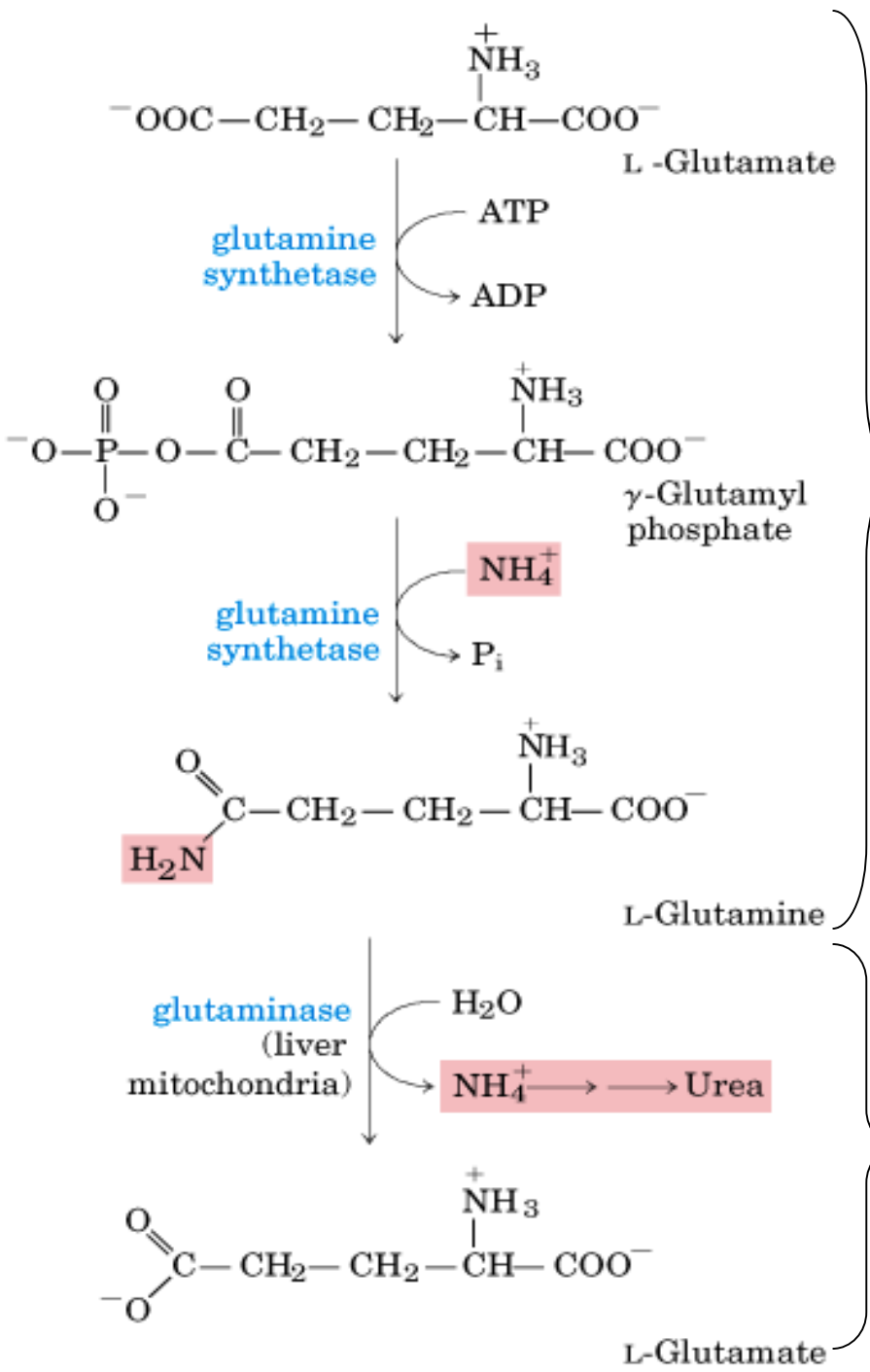
Πυροσταφυλικό

Αφυδατάση
της
σερίνης
(PLP)

Θρεονίνη

Η υδρόλυση της γλουταμίνης

Στους ιστούς

Η γλουταμίνη λειτουργεί ως μη-τοξικός μεταφορέας αμμωνίας από τους ιστούς στο ήπαρ και ως πηγή αμινομάδων για βιοσύνθεση.

Στο ήπαρ

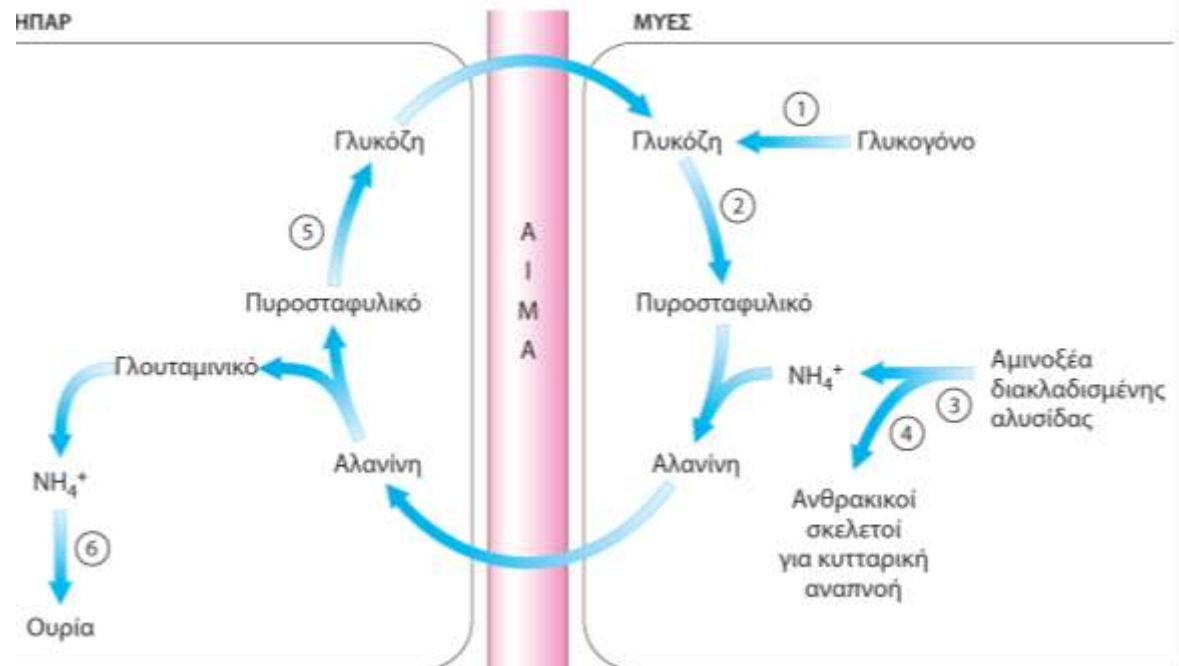
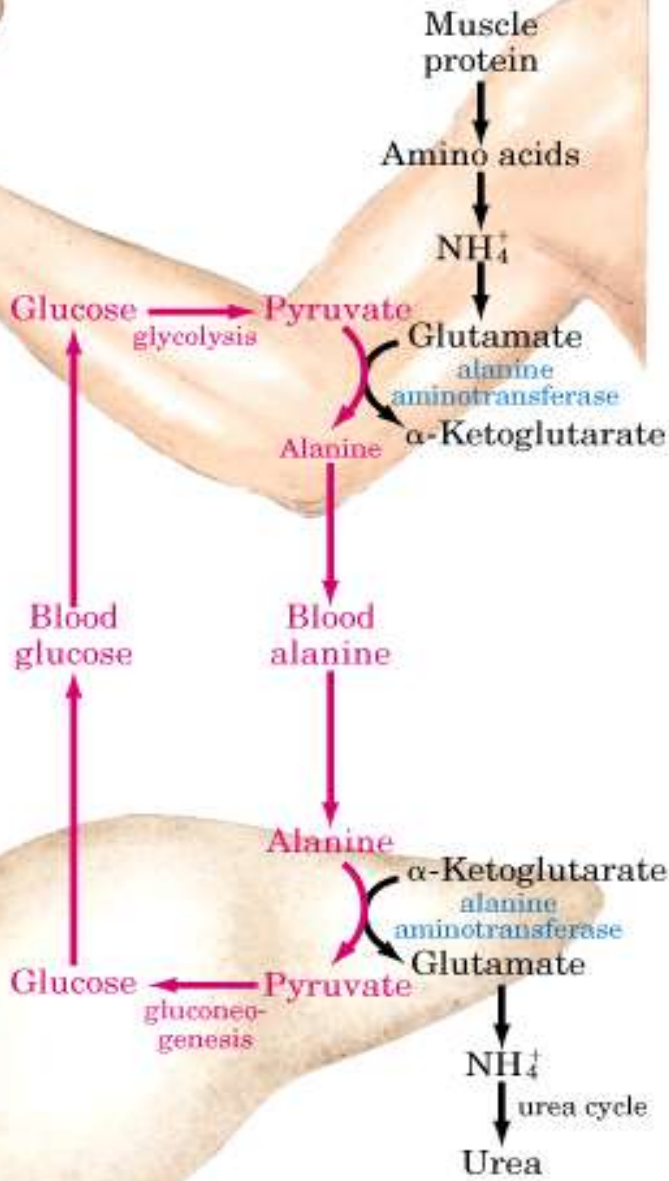
Μεταφορά αμινομάδων στο ήπαρ

Ο ρόλος της γλουταμίνης και της αλανίνης

Ο κύκλος της γλυκόζης - αλανίνης

Πρόβλημα: Στους μυς παράγονται πυροσταφυλικό από τη γλυκόλυση και NH_4^+ από τον καταβολισμό των αμινοξέων. Και τα δυο πρέπει να καταλήξουν στο ήπαρ για παραγωγή γλυκόζης και σχηματισμό ουρίας.

Λύση: Το πυροσταφυλικό και το NH_4^+ μεταφέρονται με την μορφή αλανίνης.

Σύνοψη: Πέψη και Αποικοδόμηση Πρωτεϊνών

Πέψη πρωτεϊνών

Αποικοδόμηση των ενδοκυττάρων πρωτεϊνών:
Ουβικιτίνη και Πρωτεόσωμα

Απομάκρυνση του αζώτου

Τρανσαμίνωση

Αμινομεταφοράσες (τρανσαμινάσες)

Φωσφορική πυριδοξάλη (PLP)

Κλινική σημασία

Οξειδωτική απαμίνωση

Υδρολυτική απαμίνωση

Υδρόλυση της γλουταμίνης

Κύκλος της γλυκόζης - αλανίνης

Οι αμινομεταφορές:

A. Συνήθως απαιτούν α-κετοβουτυρικό ή γλουταμίνη ως ένα από τα αντιδρώντα.

B. Καταλύουν αντιδράσεις που οδηγούν σε καθαρή απώλεια ή παραγωγή αμινοξέων.

Γ. Καταλύουν μη αντιστρεπτές αντιδράσεις.

Δ. Απαιτούν φωσφορική πυριδοξάλη ως απαραίτητο συμπράγοντα για την αντίδραση.

Ε. Δεν έχουν την ικανότητα κατάλυσης αντιδράσεων τρανσαμίνωσης με απαραίτητα αμινοξέα.

Οι αμινομεταφορές:

A. Συνήθως απαιτούν α-κετοβουτυρικό ή γλουταμίνη ως ένα από τα αντιδρώντα.

B. Καταλύουν αντιδράσεις που οδηγούν σε καθαρή απώλεια ή παραγωγή αμινοξέων.

Γ. Καταλύουν μη αντιστρεπτές αντιδράσεις.

Δ. Απαιτούν φωσφορική πυριδοξάλη ως απαραίτητο συμπράγοντα για την αντίδραση.

Ε. Δεν έχουν την ικανότητα κατάλυσης αντιδράσεων τρανσαμίνωσης με απαραίτητα αμινοξέα.